

INFORMÁCIA PRE VEREJNOSŤ

Obec Jurské v súlade s § 15 ods. 1 písm. a) a § 15a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov zverejňuje informácie o zdrojoch ohrozenia, rozsahu ohrozenia, následkoch na postihnutom území, o spôsobe varovania obyvateľstva a záchranných prácach, úlohách a opatreniach a podrobnostiach o tom, kde sa dajú získať ďalšie informácie súvisiace s plánom ochrany obce.

1. Informácie o zdrojoch ohrozenia

Objekty nakladajúce s nebezpečnými látkami (ďalej len „NL“)

Na území obce sa objekty nakladajúce s nebezpečnými látkami ohrozujúcimi obyvateľstvo obce nenachádzajú.

1.2 Povodne

Vychádzajúc z analýzy územia obce Jurské z hľadiska vzniku možných mimoriadnych udalostí predstavujú povodne významné riziko ohrozenia obyvateľstva a majetku.

Prudké vzostupy vodných hladín možno očakávať v povodí Holumnického potoka. Povodne však môžu spôsobiť náhle prívalové dažde, resp. dlhodobé zrážky, kedy povodňou môže byť potenciálne postihnutá celá obec.

1.3 Zosuvy pôdy

So zosuvom pôdy ako potenciálnym zdrojom ohrozenia sa na území obce nepočíta.

1.4 Preprava nebezpečných látok

Preprava nebezpečných látok po cestných komunikáciách v k.ú. Jurské sa neuskutočňuje.

1.5 Víchrice (veterné smršte)

Veterné smršte a silné vetry postihujú predovšetkým horské hrebene. Veterné smršte sa však môžu vyskytnúť, v závislosti od počasia aj v k.ú. Jurské. Pôsobenie silných vetrov tu spôsobuje závažné problémy v doprave, energetike, v komunikačnom prostredí.

1.6 Snehové kalamity

Vývoj počasia, hlavne v zimnom období vytváraný nadmerným intenzívnym snežením spojený so silným vetrom môže spôsobovať v k.ú. Jurské snehové kalamity, ktoré majú za následok neprejazdnosť ciest predovšetkým II. a III. triedy. Tieto mimoriadne udalosti spôsobujú problémy s dopravou a hlavne zásobovaním, prípadne poskytovaním neodkladnej zdravotníckej pomoci.

1.7 Zemetrasenie

Na k.ú. obce Jurské doposiaľ neboli zmapované aktívne ohniskové zóny, ako aj makroseizmické pozorovania zemetrasenia.

1.8 Epidémie a epizócie

Zvýšené riziko epidémií v obci Jurské predstavuje najmä **vírusová hepatitída typu A (žltáčka)** v rómskej osade. Priestory zvýšeného epizotického ohrozenia v obci predstavujú poľnohospodárske podniky.

2. Informácie o možnom rozsahu mimoriadnej udalosti a následkov na postihnutom území

2.

2.1. Objekty nakladajúce s nebezpečnými látkami

Na území obce Jurské sa objekty nakladajúce s chemickou nebezpečnou látkou nenachádzajú.

2.2. Povodne

Oblasť ohrozenia povodňami je stanovená pre vybrané vodné toky formou zátopového územia vyhodnoteného správcom vodného toku na 50 – ročnú príp. 100 – ročnú vodu. Vznik mimoriadnej udalosti v dôsledku povodní predstavuje v závislosti od rozsahu povodne predovšetkým riziko veľkých majetkových škôd a v prípade nerešpektovania pokynov orgánov štátnej správy ochrany pred povodňami aj riziko ohrozenia zdravia a života.

3. Informácia o spôsobe varovania obyvateľstva a o záchranných prácach

3.1. Varovanie obyvateľstva

Varovanie obyvateľstva sa vykonáva varovnými signálmi:

- Všeobecné ohrozenie, t.j. *dvojminútovým kolísavým tónom sirén* pri ohrození alebo vzniku mimoriadnej udalosti ako aj pri možnosti rozšírenia následkov mimoriadnej udalosti
- Ohrozenie vodou, t.j. *šesť minútovým stálym tónom sirén* pri ohrození ničivými účinkami vody sa varovanie obyvateľstva vykoná signálom.

Koniec ohrozenia sa vyhlasuje signálom „**koniec ohrozenia**“, t.j. dvojminútovým stálym tónom sirén bez opakovania.

Varovný signál a signál koniec ohrozenia sa následne dopĺňajú hovorenou informáciou prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov, ktorá by mala obsahovať predovšetkým informácie o čase vzniku mimoriadnej udalosti, o predpokladanom rozsahu ohrozenia a pokyny pre obyvateľstvo.

V súlade s § 16 ods.1 písm. b) zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov hlásnu službu (varovanie obyvateľstva a vyznamenanie osôb činných pri riešení mimoriadnej udalosti a obcí o ohrození) pre svojich zamestnancov, osoby prevzaté do starostlivosti, iné osoby a obce, ktoré bezprostredne ohrozujú zabezpečujú právnické osoby a fyzické osoby podnikatelia, ktorí svojou činnosťou môžu ohroziť život, zdravie alebo majetok (napr. prevádzkovatelia objektov nakladajúcich s nebezpečnými látkami). Pre zabezpečenie varovania obyvateľstva, vlastných zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti sú títo prevádzkovatelia povinní na území ohrozenom nebezpečnou látkou budovať samostatný systém varovania obyvateľstva tzv. autonómny systém varovania (ďalej len „ASV“).

V súlade s § 15 zákona MŽP SR č.7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami (povodňový zákon) hlásna povodňová služba prijíma a poskytuje informácie súvisiace s možným vznikom

mimoriadnej udalosti na základe, ktorých sa s využitím informačného systému civilnej ochrany zabezpečí včasné varovanie obyvateľstva.

Hlásnu službu zabezpečuje:

- ministerstvo vnútra, obvodný úrad v sídle kraja Prešov, obvodný úrad Kežmarok a obec, ministerstvo ŽP prostredníctvom ústavu a správcu vodohospodárskych významných vodných tokov,
- krajský úrad ŽP Prešov a Obvodný úrad životného prostredia Kežmarok,
- predpovedná povodňová služba

Varovanie obyvateľstva na povodňou ohrozenom území vykonáva varovacie a vyzozumievacie centrum civilnej ochrany alebo obce podľa osobitného predpisu v súlade s § 15 ods.3 povodňového zákona.

V prípade iných mimoriadnych udalostí, ktoré môžu vzniknúť na území územného obvodu Kežmarok sa varovanie obyvateľstva zabezpečuje varovacou sieťou civilnej ochrany prostredníctvom varovacieho a vyzozumievacieho centra Obvodného úradu Kežmarok a **obce Jurské**.

3.2. Záchranné práce

V zmysle vyhlášky MV SR č.523/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie záchranných prác a organizovania jednotiek civilnej ochrany sa v súvislosti so vznikom nožnej mimoriadnej udalosti vykonávajú záchranné práce ako činnosti na záchranu života, zdravia osôb a záchranu majetku ako aj na odsun z ohrozených alebo postihnutých priestorov. Súčasťou záchranných prác sú činnosti na zamedzenie šírenia a pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti a vytvorenie podmienok na odstránenie následkov mimoriadnej udalosti. Záchranné práce sa vykonávajú zložkami integrovaného záchranného systému, útvarmi policajného zboru a osobami povolánymi na osobné úkony.

Pre prípad vzniku akejkoľvek mimoriadnej udalosti sa vykonávajú najmä tieto

činnosti:

- varovanie obyvateľstva a vyznenie osôb ohrozených mimoriadnou udalosťou a pri zmenách situácie počas vykonávania záchranných prác,
- vykonávanie prieskumu a pozorovania na postihnutom území s cieľom vyhľadať postihnuté osoby a vyznačiť životu nebezpečné úseky,
- vyslobodzovanie postihnutých osôb z trosiek zničených a narušených budov, vrakov dopravných prostriedkov, z horiacich budov apod.
- zabezpečenie prívodu vzduchu a vody osobám v zavalených priestoroch,
- poskytovanie prvej predlekárskej pomoci a neodkladnej zdravotníckej starostlivosti zraneným osobám ,vrátane odsunu postihnutých do zdravotníckych zariadení (vykonávajú príslušníci hasičského záchranného zboru a rýchlej lekárskej pomoci),
- lokalizácia likvidácia požiarov ohrozujúcich postihnuté osoby a nasadené sily a prostriedky,
- vykonávanie hygienickej očisty postihnutých osôb
- regulácia pohybu osôb a dopravných prostriedkov na postihnutom území s dôrazom na zamedzenie vstupu osôb a techniky do ohrozenej oblasti,
- uzavretie postihnutého územia,
- odsun nezranených osôb z postihnutého územia,
- núdzové zásobovanie a núdzové ubytovanie osôb, ktoré sú následkom mimoriadnej udalosti bez základných životných potrieb,
- pozorovanie postihnutého územia,
- poskytnutie veterinárnej pomoci postihnutým zvieratám a vykonanie veterinárnej očisty,
- uvoľňovanie určených cestných komunikácií a železničných tratí, vytvorenie priechodov a prejazdov potrebných na vykonávanie záchranných prác
- zachytávanie ropných produktov na vodných plochách a tokoch,
- identifikácia, odsun usmrtených osôb
- psychologická a duchovná pomoc.

3.3.Záchranné práce pri povodniach

Povodňové záchranné práce sa vykonávajú na záchranu životov, zdravia, majetku, kultúrneho dedičstva a životného prostredia v čase nebezpečenstva povodne, počas povodne a po povodni na povodňou ohrozených územiach a povodňou zaplavených územiach.

Okrem uvedených činností povodňovými záchrannými prácami sú:

- hlásna povodňová služba,
- ochrana a zachraňovanie majetku vrátane prípadného predčasného zberu úrody ohrozenej povodňou,
- odsun nebezpečných látok z predpokladaného dosahu záplavy územia povodňou,
- provizórne dopravné sprístupnenie oblastí, ktorá bola povodňou odrezaná, vrátane výstavby provizórnych mostných objektov a lávok,
- zabezpečenie verejného poriadku na území postihnutom povodňami,
- ochrana vodných zdrojov a rozvodov pitnej vody, elektrickej energie, plynu a telekomunikačných sietí pred poškodením povodňou,
- evakuácia,
- odčerpávanie vody zo zatopených domov, pivníc, studní, verejnej kanalizácie, žúmp a iných objektov,
- dezinfekcia studní, žúmp, obytných priestorov a odvoz a zneškodňovanie uhynutých zvierat a iných odpadov,
- zabezpečenie verejného poriadku na území postihnutom povodňami,
- odstraňovanie naplavenín z domov a z iných objektov, verejných priestranstiev a z komunikácií,
- zabezpečovanie poškodených stavieb proti zrúteniu alebo ich asanácia,
- iné práce na záchranu životov, zdravia, majetku, kultúrneho dedičstva a životného prostredia vykonávané na príkaz obce, orgánu ochrany pred povodňami počas III. stupňa povodňovej aktivity alebo na príkaz obvodného úradu, obvodného úradu v sídle kraja alebo obce podľa zákona č.42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov počas mimoriadnej situácie.

Povodňové záchranné práce riadi obec **Jurské**, obvodný úrad alebo obvodný úrad v sídle kraja podľa zákona č.42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov. Povodňové záchranné práce sa vykonávajú v súlade so spracovaným plánom povodňových záchranných prác obce, obvodného úradu a obvodného úradu v sídle kraja. Obsah povodňových plánov vrátane povodňového plánu záchranných prác je stanovený vyhláškou MŽP SR č.261/2010, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obsahu povodňových plánov a postup ich schvaľovania.

4. Úlohy a opatrenia po vzniku mimoriadnej udalosti

Po vzniku mimoriadnej udalosti a vyhlásení mimoriadnej situácie sa vykonávajú základné úlohy a opatrenia:

- varovanie obyvateľstva a vyznamenania osôb činných pri riešení mimoriadnych udalostí,
* realizuje sa v zmysle bodu 3.1.
- záchranné práce silami a prostriedkami z územia, na ktorom bola vyhlásená mimoriadna situácia
- Obec Jurské a Obvodný úrad Kežmarok vedú zoznamy využiteľných síl a prostriedkov pri záchranných prácach v rámci svojho územného obvodu,
- evakuácia
* Obec Jurské a Obvodný úrad Kežmarok spracovávajú plány pre prípad evakuácie v zmysle vyhlášky MV SR č.75/1995 Z.z. o zabezpečovaní evakuácie v znení neskorších predpisov,
- núdzové ubytovanie a núdzové zásobovanie * Obec Jurské a Obvodný úrad Kežmarok majú spracovaný prehľad ubytovacích a stravovacích zariadení využiteľných v prípade mimoriadnej udalosti na zabezpečenie núdzového zásobovania a núdzového ubytovania, ktorý je súčasťou plánu núdzového zásobovania a núdzového ubytovania,
* podľa potreby mesto uzatvára s prevádzkovateľmi ubytovacích a stravovacích zariadení dohody o zabezpečení núdzového zásobovania a núdzového ubytovania,
- použitie základných zložiek integrovaného záchranného systému
* základné zložky integrovaného záchranného systému:
  - hasičský a záchranný zbor,
  - obecný hasičský zbor,
  - záchranná zdravotná služba,
  - kontrolné chemické laboratórium CO,
  - horská záchranná služba,
  - banská záchranná služba,

5. Odporúčania pre obyvateľov v prípade vzniku mimoriadnej udalosti

Maximálna teplota

2. stupeň

Maximálna teplota vzduchu v rozpätí od (Teplota > 35 o C) :

- a) vyhýbať sa pobytu na priamom slnku , najmä na poludnie a popoludní
- b) nenechávať deti a zvieratá na priamom slnku, ani v stojacích automobiloch,
- c) dodržiavať pitný režim.

3.stupeň

Dlhodobé dosahovanie maximálnej teploty vzduchu v rozpätí od (Teplota >40 o C) :

- a) vyhýbať sa pobytu na priamom slnku, najmä na poludnie a popoludní,
- b) dodržiavať pitný režim,
- c) nenechávať deti a zvieratá na priamom slnku, ani v stojacich automobiloch,
- d) pri pobyte na priamom slnku používať ochranné prostriedky pred priamym slnečným žiarením(pokrývka hlavy, ochranné krémy, slnečné okuliare a pod.)

Maximálna teplota

2. stupeň

Maximálna teplota vzduchu v rozpätí od (M2 < 20o C) . Silný mráz:

- a) chrániť sa primerane teplým oblečením a obuvou,
- b) chrániť nekryté časti tela ochrannými (mastným) krémom,
- c) vykonať primerané opatrenia na ochranu hospodárskych plodín pred prízemným mrazmi.

3.stupeň

Minimálnej teploty vzduchu (M3 < 30 o C). Veľmi silný mráz:

- a) urýchlene vyhľadať teplé miesto (obytné zariadenia)
- b) vykonať primerané opatrenia v priemysle na ochranu pred silnými mrazmi (zateplenie..).

Vietor

2. stupeň

Výskyt silného vetra, ktorý dosiahne krátkodobo (v nárazoch) rýchlosť (V2, priemer > 20 m/s alebo nárazy > 25 m/s):

- a) nezdržiavať sa na voľných plochách,
- b) nezdržiavať sa pri labilných prekážkach,
- c) zatvoriť a zabezpečiť okná a dvere,
- d) odložiť z dvorov voľne položené predmety,
- e) nepúšťať von deti,
- f) zabezpečiť domáce zvieratá,
- g) neparkovať po stromami a pri chatrných budovách,
- h) s ľahkými vozidlami a nenaloženými nákladnými automobilmi obmedziť jazdu po otvorených veterných plochách,
- i) zabezpečiť okná, skleníky, voľne uložené predmety, pozbierať sušiacu sa bielizeň,
- j) pri jazde automobilom znížiť rýchlosť jazdy.

3. stupeň

Výskyt mimoriadne silného vetra, ktorý dosiahne krátkodobo (v nárazoch) rýchlosť (V3, priemer > 25 m/s alebo nárazy >35 m/s):

- a) keď nie je nutné, nevychádzať z domu,
- b) nezdržiavať sa na voľných plochách,
- c) zatvoriť a zabezpečiť okná a dvere,
- d) nepúšťať von deti,
- e) s ľahkými vozidlami a nenaloženými nákladnými automobilmi nejazdiť po otvorených veterných plochách,
- f) zabezpečiť žeriavy.

Snehové jazyky a záveje

2. stupeň

Intenzívna tvorba snehových jazykov a závejov:

- a) vybaviť vozidlo zimnými technickými prostriedkami (zimné pneumatiky, snehové reťaze, vlečné lano, lopata a pod.),
- b) zabezpečiť sa komunikačnými prostriedkami (mobilný telefón, PDA, vysielacia a pod.) pre prípad núdze.

3. stupeň

Mimoriadne intenzívna tvorba snehových jazykov a závejov:

- a) obmedziť pohyb vo vonkajšom prostredí,
- b) obmedziť jazdu vozidlom a inými prostriedkami.

Sneženie

2. stupeň

Silné sneženie, pri ktorom spadne S2,> 20 cm nového snehu za 12 hod.:

- a) na horách sledovať a dodržiavať pokyny horskej služby,
- b) vybaviť vozidlo zimnými technickými prostriedkami (zimné pneumatiky, snehové reťaze, vlečné lano, lopata a pod.),
- c) v prípade mokrého snehu a silného vetra obmedziť pohyb v lese a v blízkosti elektrických vedení.

3. stupeň

Mimoriadne silné sneženie pri ktorom spadne S3,> 30 cm nového snehu za 12 hod:

- a) obmedziť pobyt a pohyb (i dopravnými prostriedkami) v exteriéri.

Poľadovica

2. stupeň

Intenzívna tvorba poľadovice:

- a) obmedziť pobyt a pohyb (i dopravnými prostriedkami) v exteriéri.
- b) upraviť povrch chodníkov tak, aby umožňoval bezpečný pohyb,

3. stupeň

Mimoriadne intenzívna tvorba poľadovice:

- a) obmedziť pobyt a pohyb i dopravnými prostriedkami v exteriéri.
- b) upraviť povrch chodníkov tak, aby umožňoval bezpečný pohyb,

Búrky

2. stupeň

Výskyt silných búrok spojené prívalové zrážky s úhrnmi (BD2, >30 mm za 1 h) a nárazy vetra s rýchlosťou (BV2, > 25m/s):

- a) nezdržiavať sa na voľných plochách,
- b) nezdržiavať sa pri labilných prekážkach,
- c) zatvoriť a zabezpečiť okná a dvere,
- d) odložiť z dvorov voľne položené predmety,
- e) zabezpečiť domáce zvieratá,
- f) neparkovať po stromami a pri chatrných budovách,
- g) s ľahkými vozidlami a nenaloženými nákladnými automobilmi obmedziť jazdu po otvorených po otvorených veterných plochách,
- h) vo voľnej krajine pri búrke počkať v automobile alebo vyhľadať nižšie polohy (pozor na ich prípadné zatopenie),
- i) nezdržiavať sa pri vysokých stožiaroch alebo vysokých stromov,
- j) opustiť vodné plochy a priestory v blízkosti potokov a riek (aj vyschnutých korýt).

3. stupeň

Výskyt mimoriadne silných búrok spojené prívalové zrážky s úhrnmi (BD3 40 mm za 1 h) a nárazy vetra s rýchlosťou (BV3, > 35m/s):

- a) keď nemusíte nevychádzať z domu,
- b) nepúšťať von deti,
- c) neparkovať pod stromami a pri chatrných budovách,
- d) nezdržiavať sa pri stožiaroch vysokého napätia alebo vysokých stromov,
- e) opustiť vodné plochy a priestory v blízkosti potokov a riek (aj vyschnutých korýt),
- f) zabezpečiť obydlie pred vniknutím vody.

Dážď

2. stupeň

Výskyt intenzívneho dažďa s úhrnom zrážok (D2, >50 mm za 12 h) :

· v prípade kritického nedostatku času

Zanechať akékoľvek činnosti a rýchlo sa odobrať na bezpečné (kopec, vyšší svah a pod.) alebo vopred určené miesto.

- pokiaľ máte dostatok času

- a) vypnúť alebo uzatvoriť hlavné rozvody elektrického prúdu, vody a plynu,
- b) premiestniť vybavenie domácností do vyšších poschodí,
- c) uzatvoriť a utesniť všetky okná a otvory,
- d) pripraviť si vozidlo pre prípad nutnosti opustenia obydľia,
- e) pripraviť si lieky, dokumenty, vhodné ošatenie, trvanlivé potraviny a pitnú vodu na 2 – 3 dni,
- f) zobrať si nepremokavú obuv a odev.
- g) odstrániť látky, ktoré môžu v styku s vodou vyvolať chemickú reakciu (jedy, žieraviny, kyseliny a pod.),
- h) informovať svojich susedov,
- i) pripraviť evakuáciu zvierat,
- j) pripraviť si evakuačnú batožinu,
- k) opustiť vodné plochy a priestory v blízkosti potok a riek (aj vyschnutých korýt).

3. stupeň

Výskyt intenzívneho dažďa s úhrnom zrážok (D3, >70 mm za 12 h) :

- a) dodržiavať pokyny záchranných zložiek, orgánov samosprávy a štátnej správy, sledovať pokyny v hromadných informačných prostriedkoch,
- b) opustiť vodné plochy a priestory v blízkosti potok a riek (aj vyschnutých korýt).
- c) odstrániť látky, ktoré môžu v styku s vodou vyvolať chemickú reakciu (jedy, žieraviny, kyseliny a pod.),
- d) uzatvoriť a utesniť všetky okná a otvory,
- e) vypnúť alebo uzatvoriť hlavné rozvody elektrického prúdu, vody a plynu.

Hmla

2. stupeň

Výskyt silných hmiel s dohľadnosťou (H2 < 300 m) :

Ak viditeľnosť nedovoľuje ísť rýchlejšie ako 20 km/hod. a keď nie je možné rozoznať okraj cesty odstavte vozidlo. Na diaľniciach vyhľadajte najbližšie odpočívadlo a počkať kým sa hmla rozplynie.

3. stupeň

Výskyt mimoriadne silných hmiel H3 < 100 m) :

Obmedziť jazdu vozidlom z bezpečnostných dôvodov.

6. Podrobnosti o tom, kde sa dajú získať ďalšie informácie súvisiace s plánom ochrany

Ďalšie informácie súvisiace s plánom ochrany obyvateľstva je možné získať priamo na Obecnom úrade v Jurskom a na Obvodnom úrade Kežmarok, odbore civilnej ochrany a krízového riadenia.

7. Odkaz na obmedzenia vyplývajúce z ochrany dôverných informácií a utajovaných skutočností

Vyššie zverejnené informácie sú v súlade so zákonom č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a nevzťahujú sa na ne žiadne obmedzenia vyplývajúce zo zákona č. 215/2004 Z.z o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov.